

La nàusea

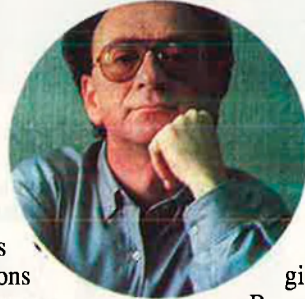
M'agradaria escriure de qualsevol altra cosa, però tinc por que avui no em serà possible. M'agradaria no deixar una sensació de càrrega retòrica, o de descàrrega d'un malestar que potser és només meu, però tampoc no serà possible. "mot d'Absurdité naît à présent sous ma plume", com escriu Antoine Roquentin, el protagonista de *La Nausée* de Sartre, quan es troba davant de l'incomprensible misteri de l'existència d'un tronc de castanyer. I li entra la nàusea. La Nàusea, amb majúscula. El misteri davant del qual jo em trobe ara, i perdonen la confessió, és molt més gros que el del tronc de castanyer, i el resultat és el sentiment de l'absurd, el clàssic o el modern, com vostès vulguen. "Absurdité: encore un mot; je me débats contre des mots...". I tot i que només és un mot, "¿com podria fixar això a només amb mots?".

"Això" és el sentiment del monstruós absurd de les coses que passen, que es diuen, es pensen i s'escriuen, aquestes setmanes passades, les presents i les que vindran. I sentir que és tan difícil, tan horriblement difícil, no deixar-te atrapar pels uns i pels altres, per la justificació de l'injustificable, per la mentida completa, per la mitja veritat, pel joc de l'ocultació, de l'oblit, dels insults, de la misèria dels intel·ligències reduïdes a repetir consignes i al rutina de la defensa o la condemna, a no pesar les coses amb cap balança sense trampa; reduïdes sobretot a usar la realitat com un mocador de paper, que s'embruta, es tira el fem i s'oblida. O pitjor encara, a usar la gent, els pobles, les víctimes, els morts, exactament de la mateixa manera. Se'm fa molt dura de suportar.

"Això", és, per exemple, comprovar com, acabades les operacions militars dels americans i aliats per aire, mar i terra, a ningú li importa un rave que passà dins de l'Iraq. Fa quinze dies, els ira-

quians bombardejats eren, segons qui parlava, objecte dels deplorables però inevitables "efectes col·laterals" de les operacions militars, màrtirs de la guerra santa contra l'infidel, o víctimes de la barbàrie genocida dels americans. Ara, els iraquians bombardejats ja no són res per a ningú: els bombardeja, el mateix exèrcit de Saddam, i per tant la seua mort –per milers– ja no té cap importància. Ja no ixen per la tele (perquè Saddam ha expulsat tots els periodistes estrangers: no vol testimonis; i perquè, per a les televisions occidentals l'espectacle s'ha acabat, i els morts només comptaven quan formaven part de l'espectacle), ni la premsa se n'ocupa, i els "intel·lectuals" d'aquesta banda se'n preocupen. Possiblement moriran més civils a l'Iraq després de la guerra dels que van morir durant la guerra, però ja no compten: només mereixien l'honor de la notícia i de la compassió quan miren sota les bombes "occidentals". Ara moren sota els abusos i les bales dels soldats de Saddam, i la seua mort no val res. Tampoc no valia res quan morien sota els coets dels aiatollahs de l'Iran, fa tres anys. I viceversa, no valien res els iranians morts sota els coets de l'Iraq: ¿recorden la "guerra de les ciutats", quan uns i altres es coetejaven expressament les poblacions civils, i tot-hom, ací, s'ho mirava tan pacíficament?

"Això" és també, el cinisme del mateixos aiatollahs, que han causat més morts i desgràcies al seu poble que la dictadura sanguinària del xah, i l'inefable Hussein de Jordània que no fa tants anys que metrallava amb la legió beduïna els campaments dels palestians i en feia milers de morts (¿recorden el "setembre negre"?: va ser això), o l'odiós Hafez el Assad que arrassava ciutats xiïtes senceres,

i Schwarzkopf que va anihilar sense sentit ni justificació de cap mena la columna iraquiana que fugia desesperada de Kuwait a

Bassora (això sí que ha estat un crim, i no se n'ha parlat), i els imbècils que acusen de falses les imatges de l'ocell cobert de petroli però no acusen de res els autors del pitjor vassament de la història (la imatge era falsa, però la catàstrofe és real: llavors, sembla que compta més la imatge que el desaste), i els ecologistes que callen la boca davant d'això i de l'incendi insensat de centenars de pous a Kuwait mentre cridarien per una fracció del mateix en un altres llocs amb uns altres culpables.

I "això" és, també, que estic esperant encara que determinats individus acusen d'alguna cosa el règim d'Albània que després de tants anys de perfecció dogmàtica ha produït milers de fugitius famolencs, i nens coberts de sarna i de polls. I els milions d'etíops que, un altra vegada (¿per culpa de qui?) estan a punt de morir-se de fam –i uns altres milions més al Sudan i potser al Níger i en altres parts d'Àfrica–, i els governs d'europa i dels EUA encara no s'han mogut per evitar-ho, i els diaris no en parlen en primera plana, evidentment, ni la tele tampoc. "Això" és també, l'indescriptible desastre del Perú que només recordem ara que tenen el còlera, i un centenar d'indescriptibles desastres que no recordem mai. I "això", és finalment, la columna d'un conegut novel·lista de Madrid, que diu que el cervell dels qui no pensen com ell (és a dir contra el govern i els americans) només produeix merda.

Nauseas, diu el Fabra, és: a) "ganes de vomitar"; b) "fàstic, profund disgust moral". Un altre dia estaré més optimista.

Joan F. Mira